

I

*(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)***EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE Nr. 466/2002/EF****af 1. marts 2002****om et EF-handlingsprogram for fremme af ikke-statslige organisationer, der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

passende støtte, herunder økonomisk støtte fra Fællesskabet, til ngo'er.

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Traktaten fastsætter, at Fællesskabet skal udarbejde og iværksætte en miljøpolitik, og opstiller samtidig dens mål og ledende principper.
- (2) Det handlingsprogram, som blev indført ved Rådets afgørelse 97/872/EF af 16. december 1997 om et EF-handlingsprogram til fremme af ikke-statslige organisationer, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse ⁽⁴⁾, udløber den 31. december 2001. Programmet er blevet evalueret af Kommissionen og de nuværende og tidligere modtagere, og der er stor støtte til en fornyelse eller ændring af det.
- (3) Sjette miljøhandlingsprogram erkender behovet for at inddrage borgerne, og blandt de foreslåede foranstaltninger er indgående og omfattende dialog med miljøpolitikens interesserede parter. For at ikke-statslige organisationer (ngo'er) kan deltage i denne dialog, indeholder det sjette miljøhandlingsprogram bestemmelser om

- (4) De ngo'er, der beskæftiger sig med miljøbeskyttelse, har allerede vist, at de kan bidrage til Fællesskabets miljøpolitik, således som den fremgår af traktatens artikel 174, ved aktiv deltagelse i konkrete miljøbeskyttelsesforanstaltninger og i aktiviteter, der skal øge den almindelige bevidsthed om behovet for miljøbeskyttelse. Ngo'er, som også er aktive inden for beskyttelse af dyr, kan også deltage i dette program, forudsat at deres indsats har til formål at beskytte miljøet.
- (5) Ngo'erne er vigtige for, at oplysninger og synspunkter vedrørende nye perspektiver, f.eks. om naturfredning og grænseoverskridende miljøproblemer, der ikke kan behandles fyldestgørende på medlemsstatsplan eller på lavere plan eller ikke bliver det, kan samordnes og videreformidles til Kommissionen. I kraft af ngo'ernes gode kendskab til offentlighedens bekymringer med hensyn til miljøet kan de fremme disse synspunkter og gøre dem gældende over for Kommissionen.
- (6) Ngo'er på miljøområdet deltager i Fællesskabets institutions ekspertgrupper og forberedelses- og gennemførelsesudvalg og leverer vigtige bidrag til Fællesskabets politik, programmer og initiativer og skaber den nødvendige ligevægt i forhold til andre miljøinteresser, heriblandt industrien/erhvervslivet, fagforeningerne og forbrugerorganisationerne.
- (7) Ngo'er, som under inddragelse af interessenter på nationalt, regionalt og lokalt plan er i stand til at fremme drøftelser af perspektiver, problemer og mulige løsninger samt gennemføre relevante aktiviteter vedrørende miljøproblemer med fællesskabsdimension, bør fremmes. I denne forbindelse er målgruppen kun ngo'er og netværk af ngo'er, som arbejder på europæisk plan.

⁽¹⁾ EFT C 270 E af 25.9.2001, s. 125.⁽²⁾ Udtalelse afgivet den 18.10.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT).⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 23.10.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT), Rådets fælles holdning af 6.12.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT) og Europa-Parlamentets beslutning af 16.1.2002 (endnu ikke offentliggjort i EFT).⁽⁴⁾ EFT L 354 af 30.12.1997, s. 25.

- (8) Programmets geografiske anvendelsesområde må udvides for at inddrage ngo'erne i kandidatlandene, da de er vigtige for at få offentligheden til at acceptere Fællesskabets gældende miljølovgivning og for at forstærke dens gennemførelse.
- (9) På baggrund af de tre første års erfaringer med denne afgørelses gennemførelse bør der foretages en vurdering af programmets funktion for at træffe afgørelse om dets videreførelse.
- (10) De årlige bevillinger vedtages af budgetmyndigheden under budgetproceduren.
- (11) Denne afgørelse fastlægger for hele programmets varighed en finansieringsramme, der inden for rammerne af den årlige budgetprocedure udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren ⁽¹⁾ —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

- Der indføres herved et EF-handlingsprogram til fremme af ikke-statslige organisationer (ngo'er), der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse.
- Programmets generelle formål er at fremme ngo'er, der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse og miljøfremme på europæisk plan. Inden for rammerne af sådanne aktiviteter bør der ydes eller kunne ydes bidrag til udvikling og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik og miljølovgivning i forskellige regioner i Europa.
- Programmet skal også fremme systematisk inddragelse af ngo'er på alle stadier i Fællesskabets miljøpolitiske beslutningsproces ved at sikre dem relevant repræsentation ved samrådsmøder med interessenter og ved offentlige høringer. Programmet skal ligeledes bidrage til at styrke små regionale og lokale sammenslutninger, der arbejder på at anvende gældende fællesskabsret på miljøområdet og gennemføre en bæredygtig udvikling i deres lokale område.

Artikel 2

For at være tilskudsberettiget skal en ngo opfylde nedenstående kriterier samt kravene i bilaget:

- a) den skal være en uafhængig juridisk person, som ikke arbejder med gevinst for øje, og som fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse og miljøfremme med et miljømæssigt formål, der tjener almenvellet og tager sigte på en bæredygtig udvikling

⁽¹⁾ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

- b) den skal arbejde på europæisk plan enten enkeltvis eller inden for rammerne af koordinerede sammenslutninger, og dens opbygning (medlemsgrundlag) og aktiviteter skal omfatte mindst tre europæiske lande. Det kan dog accepteres, at to europæiske lande er omfattet, hvis hovedformålet med aktiviteterne er at støtte udviklingen og gennemførelsen af Fællesskabets miljøpolitik, jf. artikel 1, stk. 2 og 3
- c) dens arbejde skal være i overensstemmelse med navnlig grundprincipperne i sjette miljøhandlingsprogram og skal ligge inden for de prioriterede områder, der opstilles i artikel 5
- d) den skal have eksisteret retsgyldigt i mere end to år, og dens årsregnskaber for de to foregående år skal være godkendt af en autoriseret revisor. Under særlige omstændigheder kan Kommissionen indrømme en undtagelse fra disse to betingelser, hvis dette ikke er til skade for beskyttelsen af Fællesskabets finansielle interesser.

Artikel 3

Programmet er åbent for deltagelse af europæiske ngo'er med hjemsted i:

- a) medlemsstaterne
- b) de associerede lande ⁽²⁾ på vilkårene i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne til disse og i de respektive associeringsråds afgørelser
- c) Cypern, Malta og Tyrkiet på vilkår og efter procedurer, som aftales med disse lande
- d) de Balkanlande, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen for de sydøsteuropæiske lande ⁽³⁾ på vilkår og efter procedurer, som aftales med disse lande.

Artikel 4

1. Kommissionen offentliggør senest den 30. september hvert år en indkaldelse af forslag til tilskud for det følgende kalenderår i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Kommissionen skal desuden anvende andre passende midler, herunder elektroniske medier, til at gøre programmet kendt for potentielle tilskudsmodtagere.

2. Indkaldelsen af forslag skal indeholde informationsmateriale og gøre rede for kvalifikationskravene og udvælgelses- og tildelingskriterierne (herunder det foreslåede vægtningsystem) samt for proceduren i forbindelse med ansøgning, bedømmelse og godkendelse.

⁽²⁾ Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Den Slovenske Republik, Slovenien, Den Tjekkiske Republik og Ungarn.

⁽³⁾ Albanien, Bosnien-Hercegovina, Forbundsrepublikken Jugoslavien, Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

3. Efter at have bedømt forslagene afgør Kommissionen senest den 31. december hvert år, medmindre vedtagelsen af Fællesskabets budget er forsinket, hvilke organisationer der skal modtage tilskud det følgende år. Afgørelsen følges af en aftale mellem Kommissionen og tilskudsmodtageren, hvori tilskudsbeløbet, betalingsmåderne, kontrol- og overvågningsforanstaltningerne og tilskuddets formål fastsættes. Tilskudsbeløbet udbetales straks.

Artikel 5

1. På baggrund af den betydning, der tillægges bæredygtig udvikling og europæiske borgeres sundhed og livskvalitet, vil støtten fra dette program navnlig blive koncentreret om de prioriterede områder i sjette miljøhandlingsprogram, som er samlet i følgende fire hovedkategorier:

- a) begrænsning af klimaændringerne
- b) natur- og biodiversitet — beskyttelse af en unik ressource
- c) miljø og sundhed
- d) bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne og håndtering af affald.

Sjette miljøhandlingsprogram skal tages op til fornyet behandling i programmets fjerde år og eventuelt ændres og ajourføres af hensyn til ny udvikling og nye oplysninger.

Ud over disse områder er miljøuddannelse og gennemførelse og håndhævelse af Fællesskabets miljølovgivning også prioriteret.

2. Udvælgelses- og tildelingsprocessen foregår i fire stadier, jf. afsnit A i bilaget.

Artikel 6

1. Det bevilgede tilskud må ikke være på over 70 % af ansøgerens gennemsnitlige reviderede årlige udgifter i de to foregående år, hvis den pågældende ngo har hjemsted i Fællesskabet, eller på over 80 %, hvis ngo'en har hjemsted i ansøgerlandene eller Balkan-landene, og ikke på over 80 % af ansøgerens tilskudsberettigede udgifter i det igangværende år.

Beløbet fastsættes hvert år efter et fast vægtningsssystem, som tager hensyn til pointresultatet af den bedømmelse, der nævnes i artikel 5, stk. 2, og beskrives i afsnit A i bilaget, og til de principper, der er opstillet i afsnit C i bilaget.

2. Tilskudsmodtagerne i medfør af programmet kan efter eget skøn benytte tilskuddet til dækning af deres tilskudsberettigede udgifter i tilskudsårets løb. Alle modtagernes udgifter i

tilskudsåret, bortset fra dem, der er angivet i nr. 2 i afsnit D i bilaget, betragtes som tilskudsberettigede. Modtagere kan også udbetale midler til partnere eller medlemsorganisationer i overensstemmelse med de nærmere enkeltheder i det godkendte arbejdsprogram.

3. Tilskudsbeløbet er ikke endeligt fastlagt, før Kommissionen har godkendt det reviderede regnskab, idet det sikres, at fællesskabsmidlernes anvendelse er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i finansforordningen af 21. december 1977 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget ⁽¹⁾.

Hvis Fællesskabets samlede tilskud i medfør af dette og andre programmer overstiger 80 % af modtagerens reviderede tilskudsberettigede udgifter det pågældende år, reduceres den endelige udbetaling tilsvarende.

4. Hvis det reviderede regnskab for tilskudsåret viser, at modtagerens samlede indtægter, bortset fra dem, der normalt afsættes til andre udgifter end de tilskudsberettigede, overstiger de tilskudsberettigede udgifter, reduceres den endelige udbetaling desuden tilsvarende, eller det overskydende beløb kræves om nødvendigt tilbagebetalt. Tilbagebetalingskrav kan tvangsfuldbyrdes, jf. traktatens artikel 256.

5. For at sikre, at tilskuddene til miljø-ngo'er har gennemslagskraft, træffer Kommissionen de nødvendige foranstaltninger til at kontrollere, at de udvalgte organisationer opfylder kriterierne for at være tilskudsberettiget i hele tilskudsåret. Der indføres navnlig en systematisk ordning med henblik på at overvåge modtagerens resultater i tilskudsåret og en ordning for efterfølgende resultatevaluering.

6. Kommissionen meddeler ngo'er, hvis ansøgning er blevet afslået, hvorfor de ikke opfylder kravene, og sørger for, at begrundelsen er tilstrækkelig udtømmende til at sætte dem i stand til at afgøre, hvilke reformer de må gennemføre forud for en fornyet ansøgning.

Artikel 7

1. Programmet påbegyndes den 1. januar 2002 og afsluttes den 31. december 2006.

2. Finansieringsrammen for gennemførelsen af dette program er for perioden 2002-2006 på 32 mio. EUR.

3. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 8

1. For at beskytte Fællesskabets finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder kan Kommissionen i forbindelse med dette program foretage inspektioner og kontrol på stedet i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 ⁽²⁾. Hvis det er relevant, foretager Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) efterforskninger i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EFT L 356 af 31.12.1977, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 762/2001 (EFT L 111 af 20.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

2. Tilskudsmodtagerne skal kunne stille alle bogføringsbilag, herunder det reviderede regnskab, i forbindelse med pådragne udgifter i et givet tilskudsår til Kommissionens disposition i et tidsrum på fem år efter den sidste udbetaling. Tilskudsmodtagerne skal sørge for, at eventuelle bilag, der findes hos deres partnere eller medlemmer, kan stilles til Kommissionens disposition.

Artikel 9

1. Viser de obligatoriske rapporter, at de forventede resultater ikke er blevet opnået, kan det medføre bortfald af tilskud under dette program for det følgende år. Er de forventede resultater udeblevet i to på hinanden følgende år, bortfalder tilskuddet i resten af programmets gyldighedsperiode.

2. En ngo, der af Kommissionen får pålagt tilbagebetaling på grund af forsætlige uregelmæssigheder eller uregelmæssigheder, der skyldes uagtsomhed eller svig, udelukkes automatisk fra tilskud i resten af programmets gyldighedsperiode.

3. Hvis Kommissionen ved revision eller kontrol på stedet opdager uregelmæssigheder, forkert behandling eller svig i forbindelse med et tilskud, pålægges modtageren en eller flere af følgende administrative foranstaltninger og sanktioner, afhængigt af forseelsens alvor (og med ret til at påklage beslutningen):

- a) ophævelse af tilskuddet
- b) en bøde på indtil 50 % af tilbagebetalingskravet
- c) udelukkelse fra Fællesskabets øvrige finansieringsordninger i resten af programmets gyldighedsperiode
- d) udelukkelse fra Kommissionens relevante dialogarrangementer i resten af programmets gyldighedsperiode.

Artikel 10

En liste over modtagerne af tilskud i medfør af dette program og de beløb, de har fået tildelt, offentliggøres hvert år i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 11

Senest den 30. april hvert år forelægger Kommissionen medlemsstaterne og Europa-Parlamentet en rapport om tilskudsfordelingen for det indeværende år og om resultaterne af tilskuddene for det foregående år. Rapporten skal indeholde en redegørelse for, hvorledes Kommissionen har udvalgt modtagerne af tilskud for det indeværende år. Kommissionen indkalder til et møde mellem interessenter, således at disse kan drøfte rapporten senest den 30. juni hvert år.

Senest den 31. december 2004 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om programmets resultater i forhold til målsætningerne i løbet af de første tre år og fremsætter eventuelt forslag om tilpasning med henblik på at videreføre eller indstille programmet. Denne rapport skal især bygge på rapporter om modtagernes resultater og skal navnlig bedømme, hvor effektivt de har bidraget til opfyldelsen af målsætningerne i artikel 1 og i bilaget.

Europa-Parlamentet og Rådet afgør i overensstemmelse med traktaten, om programmet skal videreføres efter den 1. januar 2007. Inden Kommissionen fremsætter forslag herom, foranstalter den en ekstern evaluering af programmets resultater.

Artikel 12

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. marts 2002.

På Europa-Parlamentets vegne

P. COX

Formand

På Rådets vegne

R. DE MIGUEL

Formand

BILAG

A. UDVÆLGELSE- OG TILDELINGSPROCESSENS FIRE STADIER

- 1) Frasortering af ansøgninger, der ikke opfylder de tekniske/administrative bestemmelser for indsendelse af en ansøgning om tilskud i medfør af dette program. Især er ufuldstændige eller utilstrækkelige ansøgninger eller ansøgninger, der ikke er udfyldt efter anvisningerne på ansøgningsformularen, eller som er blevet indsendt efter udløbet af den offentliggjorte frist, uantagelige i forbindelse med dette program.
- 2) Frasortering af ansøgninger, der ikke opfylder kriterierne for tilskudsberettigelse i artikel 2 og 3.
- 3) Sammenlignende bedømmelse af de resterende kvalificerede ansøgninger efter følgende kriterier, som specificeres yderligere i afsnit B:
 - a) i hvor høj grad ansøgningen og mere specifikt det foreslåede arbejdsprogram er i overensstemmelse med programmets formål, jf. artikel 1, og prioriteterne i programmet, jf. artikel 5
 - b) ledelses- og resultat kvalitet
 - c) aktionsradius, gennemslagskraft og effektivitet.Hver af de tilbageværende ansøgninger vil få tildelt et sammenligneligt antal point.
- 4) Opstilling af en liste over de ansøgninger, der skal medtages i tildelingsproceduren, og som har fået point over et mindsteantal, der fastsættes af Kommissionen.

B. KARAKTERISTIKA, SOM ANSØGERNE VIL BLIVE BEDØMT EFTER

Ansøgere, der har klaret de første to udvælgelsesstadier, jf. afsnit A, bedømmes efter nedenstående kriterier.

1. I hvor høj grad ansøgningen er i overensstemmelse med programmets formål

Blandt de karakteristika, ansøgeren og dennes foreslåede arbejdsprogram vil blive bedømt efter, er:

- a) Politisk relevans (i forhold til sjette miljøhandlingsprogram, de nye beslutningsstrukturer i Europa, bæredygtig udvikling, udvidelsen, stabiliserings- og associeringsprocessen for Sydøsteuropa, udviklingen i Euro-Middelhavs-partnerskabet, integrationsprocessen, ligestillingsbestrebelse).
- b) Relevans og mulig virkning af inddragelse i udformning og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik.
- c) Repræsentativitet med hensyn til at kunne give udtryk for offentlighedens synspunkter fra forskellige regioner i Europa og som formidler af disse tanker og forslag med henblik på løsning af miljøproblemerne.
- d) Relevans for øget miljøbevidsthed og større viden, både i almindelighed og i forhold til Fællesskabets miljøpolitik.
- e) Evne til at etablere netværk mellem medlemsstaternes og ansøgerlandenes organisationer, at fremme samarbejde med organisationer inden for den offentlige og den private sektor og at tiltrække delfinansiering fra eksterne finansieringskilder.

I forbindelse med hvert af disse karakteristika tages der hensyn til ansøgerens evne til at udføre de medfølgende ngo-opgaver, som beskrives i eksemplerne i afsnit D.

2. Ledelses- og resultat kvalitet

Blandt de karakteristika, som skal bedømmes, er:

- a) Opbygning, tilstrækkeligt personale og forsvarlig forvaltning af menneskelige ressourcer.
- b) Intern beslutningsproces, forhold til medlemmerne, herunder ordninger, der sikrer medlemmernes medvirken i strategifastlæggelsen og i stillingtagen dertil.
- c) Strategisk fremgangsmåde, målrettethed og planlægningspraksis.
- d) Administration, budgetkontrol og finansforvaltning.
- e) Rapporteringspraksis (intern og eksternt).
- f) Selvevaluering og kvalitetskontrol, erfaringspåvirkning (læreevne).
- g) Teknisk/videnskabelig kompetence.

3. Aktionsradius, gennemslagskraft og effektivitet

Blandt de karakteristika, som skal bedømmes, er:

- a) Organisationens og dens aktiviteters synlighed i almindelighed.
- b) Eksterne forbindelser og gennemslagskraft (i forhold til andre miljøaktører, som f.eks. lokale og regionale myndigheder, erhvervslivet og industrien, forbrugerorganisationer, fagforeninger, andre ngo'er og offentligheden).

C. FASTSÆTTELSE AF TILSKUDDENE

Tilskuddet beregnes på grundlag af ansøgerens forventede samlede tilskudsberettigede udgifter i tilskudsåret, idet der tages direkte hensyn til de gennemsnitlige reviderede udgifter i de to foregående år, med udgangspunkt i følgende principper:

- 1) Når alle andre parametre står lige, vil tilskudsbeløbet til ngo'er med en større mængde relevante aktiviteter (målt efter den gennemsnitlige værdi af de to foregående års reviderede årlige udgifter og de samlede forventede tilskudsberettigede udgifter i tilskudsåret) normalt være større end tilskudsbeløbet til ngo'er med en mindre mængde relevante aktiviteter. Fordelingen vil dog ske på et ikke-lineært grundlag, hvorved modtagere med en mindre mængde relevante aktiviteter modtager et forholdsvis højere tilskud.
- 2) Når alle andre parametre står lige, vil de ngo'er, som får det højeste antal point ved bedømmelsen, få et større beløb end dem, som får et lavere antal point.
- 3) Hvis en ngo har ansøgt om et bestemt beløb, kan tilskuddet under ingen omstændigheder overstige dette beløb.

D. TILSKUDSBERETTIGEDE UDGIFTER

- 1) Alle modtagerens udgifter i tilskudsåret, bortset fra dem, der er opført i nr. 2, betragtes som tilskudsberettigede. Tilskudsberettigede udgifter kunne eksempelvis omfatte nogle af følgende aktiviteter:
 - a) samordning og videreformidling til Kommissionen af oplysninger og synspunkter, der afspejler offentlighedens bekymringer og meninger, om nye perspektiver, der ikke kan behandles eller ikke bliver behandlet fyldestgørende på medlemsstatsplan eller på det relevante plan
 - b) forberedende arbejde og forskning, der er nødvendig for at kunne deltage i Fællesskabets institutioners ekspertgrupper og forberedelses- og gennemførelsesudvalg med henblik på at levere vigtige bidrag til Fællesskabets politikker, programmer og initiativer og skabe den nødvendige ligevægt i forhold til andre miljøinteresser, heriblandt industrien/erhvervslivet, fagforeningerne og forbrugerorganisationerne
 - c) fremme af udveksling af synspunkter om miljøproblemer med fællesskabsdimension og mulige løsninger på dem under inddragelse af interessenter på nationalt, regionalt og lokalt plan. Dette kan også omfatte overførsel af viden og sikring af synergi via netværksamarbejde
 - d) højnelse af miljøbevidstheden og tilvejebringelse af større viden både i forbindelse med generelle miljøaspekter og med Fællesskabets miljøpolitik
 - e) kapacitetsopbygning, navnlig ved at styrke inddragelsen af mindre ngo'er, nye netværk af ngo'er samt ngo'er i ansøgerlandene og Balkanlandene på europæisk plan.
- 2) Modtagerens betalinger til og kontrakter med tredjepart vil, når følgende elementer indgår i dem, ikke blive betragtet som tilskudsberettigede:
 - a) repræsentationsudgifter, unødvendige eller uovervejede udgifter
 - b) udgifter, som ligger klart uden for modtagerens arbejdsprogram for det pågældende tilskudsår
 - c) gældsindfrielse, renteafdrag, overførte overtræk
 - d) kapital- og investeringsudgifter eller hensættelser til konsolidering af modtagerens aktiver
 - e) naturaliebidrag
 - f) private udgifter
 - g) kriminelle/ulovlige handlinger.